

باسی مامۆستا هه‌ژار و مامۆستا هیمن له کتییی :

ئاوینهی راستیه‌کان

سونیڤ

سالی 2000

خدر مه‌ره‌سه‌نه

چل و دوو سالّ خه‌بات و ژیان و به‌سه‌ره‌اته‌کانم له حیزبی دیموکراتی کوردستاندا و ئیشاره‌یه‌ك به ماوه‌ی 53 سالّ تیکۆشانی حیزبی دیموکراتی کوردستان "نی‌ران" و به‌شیک له روداوه‌کانی نیو بزوتنه‌وه‌ی رزگار یخوازی خه‌ئکی کوردستان تا سالی 1997.

باسی مامۆستا هه‌ژار: 1921 - 1991

ل43، دواتره‌ه‌ندیك شه‌ره‌كه ئارام بۆوه مامۆستا هه‌ژار و مه‌لاباقی ده‌یانویست بچنه لای به‌رزانی، منیش له‌گه‌ل ئه‌واندا چوومه لای ئه‌حمه‌د توفیق له پشته گوندی بلی و بارزانه‌وه به‌سواری كه‌ئه‌ك له زیی بادینان په‌رینه‌وه له‌کاتی په‌رینه‌وه‌دا هه‌ژار گوتی " ئه‌مجاره بکه‌وینه ناو ئاوه‌که ئیتر هه‌رگیز سواری كه‌ئه‌ك نابینه‌وه " چونکه چۆمه‌که ئه‌وه‌نده زۆر بوو که سمان نه‌جا تمان نه‌ده‌بوو، که‌ئه‌که‌ش له مه‌شکه و کونده هه‌لبه‌سترا بوو.

ل61، له‌کۆنگره‌ی دووه‌می دیموکراتدا، ئه‌م که‌سانه هه‌لبژیردران به‌ئنده‌امی کۆمیته‌ی ناوه‌ندی: یه‌کی له‌وانه عه‌بدوڵله‌رحمان شه‌ره‌فکه‌ندی (هه‌ژار).

باسی مامۆستا هیمن: 1921 - 1986

ل76 و 77, مامۆستا هیمنیش بوو به ئەندامی ناوەندی حیزب، به لām به داخهوه مامۆستا هیمن فریوی دهستهی سهربه حیزبی تودهی خوارد و حیزبی دیموکراتی به جیهیشت، وه له لایهن چهند که سیکیش له ئەندامانی کۆمیتتهی ناوهندیهوه دژایهتی دهکرا، له داویدا به هۆی نه خوشیهوه مالاوایی له گهلی کورد کرد، رۆحی شادبیت.

راسته مامۆستا هیمن فریوی پهیرهوانی کۆنگرهی چواری خوارد که سهربه حیزبی تودهی ئیران بوون و له روانگهی حیزبهوه له گه ورهیی خۆی کهم کردهوه، به لām مامۆستا هیمن به هۆی شاکاره هونه ریه کانی و هه ئهسته به نرخه کانیهوه هه رگیز له یادی هیج کوردیکی نیشتمان په روهر و ئهدهب دۆست ناچیتتهوه، ئهوه له دل و دهرونی هه موو کوردیکدا جیگای خۆی کردۆتهوه و دهژی.

ل88، ههتا رۆژیک له ئه بونه واس (له به غداد) له گه ل کاک ئه حمهد پیاسه مان دهکرد و سه رگهرمی قسهی خۆمان بووین، له ناکاو کاک ئه میری قازی و مامۆستا هیمن و کابرایه کی دیکه که من نه مده ناسی وه بهرچاوه که وتن، من گوتم ئه وه کاک ئه میر و مامۆستا هیمن دیارن له ولایه قهدهم لیدهدهن، کابرایه کیان له گه ئدایه که من نایناسم، کاک ئه حمهد هه ندیک وورد بووه و ته ماشای کردن و گوتی "ئهی خۆ ئه وه ره حمانه کویره"، (مه بهستی له دکتور قاسملو بوو).

ل95، له کۆنفرانسیسی سییه می دیموکراتدا ئه م که سانه هه ئبژێردران بو کۆمیتتهی ناوهندی (یهکی له وانه مامۆستا هیمن).

ل101، گۆرانکاریه ک له شیوهی کار و تیکوشانی حیزبدا پیکهات و ئەندامانی حیزبیش به بوونی دکتور قاسملو وه ک سکیرتیر دلخۆش بوون، دواين کاری کۆنگره هه ئبژاردنی ئەندامانی کۆمیتتهی ناوهندی بوو که یازده کهس بوون (یهکی له وانه مامۆستا هیمن " شاعیر ").

ئهوانه‌ی که مه‌یدانه‌که‌یان به‌جی نه‌هیشته وه‌ک هه‌میشه له‌رۆژه تائه‌کانی خه‌باتدا له‌گه‌ل کادر و نه‌ندامه‌کاندا ده‌مانه‌وه و له‌ژیر ترس و خه‌ته‌ردا خه‌بات ده‌که‌ن بریتین له‌م که‌سانه : (یه‌کی له‌وانه ماموستا هیمنی شاعیر).

ل 157، (لایه‌نی یه‌که‌م ئه‌وه‌که‌سانه بوون که سائه‌های سال ئالا هه‌نگری خه‌بات و تیکۆشانی حیزبی دیموکرات بوون وه‌ک : (یه‌کی له‌وانه هیمنی شاعیر)).

ته‌رجه‌مه :

ته‌رجه‌مه‌ی ده‌قی گۆته‌کانی (ته‌یمور به‌ختیار) که نوسه‌ر هه‌ر به‌ زمانی فارسی بلای کردونه‌وه : ل 84، دی‌پ‌ی 6، (ئه‌حه‌مه‌د توفیق بوته‌ نوکه‌ری ئه‌مه‌ریکا له‌ ریگه‌ی ده‌زگای سیاوه، وه‌ په‌یوه‌ندی کردوو به‌ ده‌زگای ئاسایشی ئی‌رانه‌وه، ئی‌مه‌ هه‌رگیز ئاماده‌نین که له‌گه‌ل ئه‌ودا په‌یوه‌ندی داربین، وه‌ کیشه‌ی که‌مایه‌تیه‌کانی ئی‌رانیش که له‌ ده‌روه‌ی چوارچیوه‌ی یاسا بنه‌ره‌تیه‌کانی ئی‌رانه‌ له‌ قۆناغی یه‌که‌مدا شایه‌نی باس نییه).

دی‌پ‌ی 9، (را‌په‌رینی کورده‌کانی عی‌راق به‌ سه‌رکردایه‌تی مه‌لامسته‌فا په‌یوه‌ندی‌داره به‌ ئه‌مه‌ریکاوه له‌لایه‌کی تریشه‌وه ئه‌و را‌په‌رینه‌ له‌ ژیر فه‌رمانه‌وایی شا و ساواکی ئی‌راندای سه‌ره‌په‌رشته‌ی ده‌کریت که به‌ هیج شیوه‌یه‌ک ئی‌مه‌ ئاماده‌نین هاوکاری و په‌یوه‌ندیان له‌گه‌لدا بکه‌ین). ساواک = سازمانی اطلاعات و امنیت کیشور.

دی‌پ‌ی 15، (ئی‌مه‌ی گه‌لی ئی‌ران له‌ ژیر سته‌می دیکتاتۆری شای خائین دا له‌ ته‌واوی ئازادیه‌ دیموکراتیه‌کان بی‌ به‌شین، بی‌گانه‌کان ته‌واوی سه‌روه‌تی وولاته‌که‌مان به‌تالان ده‌به‌ن، وه‌ یان له‌ریگه‌ی که‌سانیکی سه‌ربه‌ شاهه‌ ده‌نیردیت بو‌بانکه‌کانی ده‌روه‌ی وولات و سه‌ره‌نجام خانه‌واده‌ی په‌هله‌وی سودی لی‌وه‌رده‌گرن، ده‌بیته‌ گه‌لانی ئی‌ران هه‌مومان یه‌که‌بگرین تابتوانین گه‌ل و نیشتمانه‌که‌مان رزگارکه‌ین له‌ ژیر ده‌ستی ئه‌و گورگه‌ خوین ریژه‌ی خه‌لکی ئی‌ران).

تهرجه مهی دهقی لیبوردنه گشتیه کهی شای نییران: ل 113

دیپری 21 (سهرجه م هه لهاتوانی دهرهوهی وولات که به تاوانی سیاسی له وولاتی خویان هه لهاتوون، دهتوانن بگه پینه وه بو نیشتمانی خویان جگه له وکه سانهی که به بکوژ (قاتیل) ناسراون).
ئه مه له رۆژنامهی (که بهان و ئیتلاعات) دا بلاو کرابووه.

باسی بنه مائهی مام حه سه نی خانمی:

ل 43، زۆربهی ئه و که سانه مان له قه لادزه و گونده کانی پشدر بو ماوهیه کی دوور و دریش ژیا نمان بردۆته سهر، ئه و ماوهیه کی که له ویش ماینه وه هیچ کات هه ستمان به غه ریبایه تی نه ده کرد، به تاییه ت چه ند بنه مائه یه ک وه ک به پیزان حه مه دنه مین ناغای گربداغ، مام حه سه نی خانمی له قه لادزی، بنه مائه ی مه حمودی حاجی ناغا له هیرو، بنه مائه ی باپیر ناغا له نوره دین، هه ریبه کی که له و بنه مائه یه بو ئیمه ببوون به بنکه و باره گا له وهخت و بیوه خندا له مائه کانیا ندا ده ماینه وه و پیزان لی ده گرتین، به م هویه وه سوپاسی هه موو ئه و بنه مائه ده که م که هه میشه به لوتف و موحیبه ته وه یارمه تیان پییده کردین و پاریزگاریان لی ده کردین و له کاتی ته نگانه دا فریامان ده که وتن.

ل 92، له وکاته شدا مام حه سه نی خانمی که خه زورم بوو له گه ل کاک خدری کوری که به دوای پیشوینی مندا هاتبونه به غدا و خانه قین دنیا ببوون و زانیبویان که له زیندانی عیراق نه ماوم و به ره و نییران بردوویمان، پیمان وایه که ته سلیمی نییران کراومه وه ئه وانیش زۆر نیگه ران ده بن، ده گه پینه وه بو سلیمانی بو ئه وه کی که به لئق رابگه یه نن و به سه رهاتی من بو ئه وان بگیرنه وه، به ناره حه تیه وه هاتنه ژوری لقی چوار و دیتیان که من له لای کاک فاخر وکاک حسین فه یلی دانیشتووم قسه ی گه وره ده که م و به سه رهاتی خۆمیان بو ده گیرمه وه، به دیتنی من گه شان وه و گوتیان هه تیوه، پیمان وابوو یان له زیندانی رژیمی شاو ساواکدا گه رت خواردوه یان ئیعدام کراوی... له گه ل ئه وانیش به یه ک شاد بوینه وه.

ل 126، (به هه رحال به هو ی دۆستان و شۆرشگیرانی باشور توانیم بچمه ناوچه ی پشدر و له گوندی نوره دین له ریگای خدری مام حه سه نی خانم که نامۆزام بوو وه ره فیقی بابه کر ناغاش بوو، له هو ی نامه یه کم بو بابه کر ناغا نووسی و ناردم بو ی بو به غدا).

په ندى پيشينان :

- ل 56، (جهوابى ته حهى په حهيه) = (له جيى سندان قوزه نقورته) .
- ل 75، (هاتنه وه سهر باوه شيني هه وير) = (هاتنه وه سهر باى به ره كوڼ) .
- ل 75، (كاڼا دره هيچيان پي نه بره) = (ده ستيان له بنى هه مبانه كه وه ده رچو) .
- ل 77، (بريني خه نجره سارپژ ده بيته وه، به لام بريني زمان چاك نابيته وه) .
- ل 92، (ماران گه زيده له خشپه قوري ده ترسي) .
- ل 122، (جيگاي مهردان سهر ته نوره) = (شه و قه لاي مهردانه) .
- ل 114، (چى بچيني نه وه ده دوريته وه) .
- ل 124، (نه تكورم چا كه ت ناده مه وه) .
- ل 125، (ناش نه گهر فيري ميستن بو ههر ده يمي سي) = (خويه ك گرتت به شيري ته ركي ناكه يت به پيري) .
- ل 126، (مار گه زيده له خشپه قوري دهره ويته وه) .
- ل 133، (سهد خوزگه م به كفن دز) .

خويندنه وهى نه م كتيبه بو به هه ويڼى نه م دوو ديږه هونراوويه له لام :

براکوژی

داخى داخان ئيمه ي نه زان
 کاتى گولله يه کمان ته قان
 دوژمن ئيمه ي هه ل خه له تان
 سينه ي خومان پي هه ل ته کان
 سه رچنارى

ئە لا پەرەى كۆتاييدا 265 نوسىومە :

خويندەمەوۋە ئە 2005/6/24 زىيان سەرچىنارى
دووبارە خويندەمەوۋە ئە 2005/7/11 ۋە ھەئە چاپپەكانم راست كىردۈنەوۋە ۋە ھەندىك تىيىنىم لاي
خۆم نوسىيى. (كە تىيىنىپەكان ئەم چەند لا پەرەيەى بەر دەستانە).

سوپاس بۇ كاك خىدر مەرەسەنە